

2021/0200(COD)

24.3.2022

MIŠLJENJE

Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj

upućeno Odboru za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/842 o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma (COM(2021)0555 – C9-0321/2021 – 2021/0200(COD))

Izvjestitelj za mišljenje: Norbert Lins

PA_Legam

KRATKO OBRAZLOŽENJE

Kontekst – Paket za ostvarivanje cilja od 55 %

U srpnju 2021. Europska komisija predstavila je paket za provedbu europskog zelenog plana. Paket za ostvarivanje cilja od 55 %, najveći skup klimatskih mjera u povijesti EU-a, usmjeren je na izmjenu različitih zakonodavnih akata kako bi se ostvario novi cilj EU-a o smanjenju neto emisija od najmanje 55 % do 2030. u odnosu na razine iz 1990. Predloženim paketom predviđa se smanjenje emisija od najmanje 52,8 % i najmanje 310 Mt neto uklanjanja ponorima ugljika do 2030. Kako bi bio u skladu sa znanostu, taj cilj mora biti ambiciozniji i popraćen konkretnim mjerama.

Međuvladin panel o klimatskim promjenama već godinama zvuči na uzbunu: globalno zagrijavanje za 1,5 °C iznimno je opasno, a za 2 °C bilo bi katastrofalno. Trenutačno zatopljenje od 1,2 °C već je dovelo do prirodnih katastrofa, raseljavanja stanovništva, propadanja usjeva i gubitka biološke raznolikosti u Uniji i izvan nje. Ishod posljednje konferencije COP26 UNFCCC-a također je vrlo jasan: prema nacionalno utvrđenim doprinosima, globalne će se emisije do 2030. i nakon toga povećavati, a do 2030. bi se trebale smanjiti za barem 45 % u usporedbi s razinama u 2010. kako bi se globalno zagrijavanje ograničilo na 1,5 °C. Konferencija COP26 jasno je pokazala da je Europska unija u ovom desetljeću dužna ubrzati smanjenje svojih emisija te pokazati veće ambicije za rješavanje klimatske krize.

Ambicioznim planom prioritet treba dati blagovremenom djelovanju. Velika većina znanstvenih studija, koje odražavaju globalni konsenzus, uključujući posljednje izvješće Međuvladinog panela o klimatskim promjenama¹, pokazala je da je razdoblje 2020. – 2030. ključno desetljeće za borbu protiv klimatske krize i krize biološke raznolikosti.

Raspodjela tereta u paketu za ostvarivanje cilja od 55 %

U okviru ovog paketa Uredbom o raspodjeli tereta (ESR) utvrđuju se ciljevi i prate nastojanja država članica da smanje emisije stakleničkih plinova u sektorima koji nisu obuhvaćeni sustavom trgovine emisijama EU-a. Spomenuta Uredba obuhvaća čak 60 % emisija stakleničkih plinova u EU-u, pa je tako ESR jedan od ključnih temelja klimatske politike EU-a te se njome moraju postići znatna smanjenja emisija. Ta je revizija prilika za usklađivanje ciljeva EU-a i država članica s Pariškim klimatskim sporazumom, uz istodobno uklanjanje nedostataka koji trenutačno narušavaju učinkovitost postojeće regulative.

Održavanje napora sektora obuhvaćenih Uredbom o raspodjeli tereta u skladu s Pariškim klimatskim sporazumom

U ESR-u se za države članice postavljaju obvezujući ciljevi o smanjenju emisija koji obuhvaćaju nekoliko sektora, među kojima je i poljoprivreda. Prijedlogom Komisije zadržava se područje primjene ESR-a i povećava se opći cilj smanjenja emisija u EU-u s 30 % na 40 % do 2030. u odnosu na 2005. Države članice i dalje su odgovorne za smanjenje emisija u svim

¹ <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/>

sektorima obuhvaćenima ESR-om.

Iako je takva revizija dobrodošla, razina ambicije u preispitanom ESR-u i dalje je daleko od usklađenosti s ciljevima Pariškog klimatskog sporazuma, za koje bi u sektorima obuhvaćenim ESR-om bilo potrebno barem 55 % smanjenja emisija u usporedbi s 2005.

Povećane ambicije moraju biti popraćene poticanjem sektora koji dosad nisu ostvarili nikakvo znatno smanjenje emisija, kao što je poljoprivreda, koja je pridonijela samo 1 % napora za smanjenje emisija u sektorima na koje se odnosi raspodjela tereta u razdoblju od 2005. do 2018., iako je i dalje treći najveći izvor emisija². Države članice često odlučuju usmjeriti svoje napore za smanjenje emisija na druge sektore, ali i poljoprivreda sada mora znatno doprinijeti borbi protiv klimatskih promjena. Potrebno je prepoznati priliku za razvoj minimalnih sektorskih doprinosa na razini EU-a kako bismo mogli ravnopravno podijeliti teret i kako bi svi sektori odigrali svoju zadanu ulogu.

Usmjeravanje ESR-a prema neutralnosti EU-a do 2050.

U skladu s postojećom Uredbom, države članice imaju nekoliko fleksibilnih mogućnosti za postizanje svojih općih ciljeva u pogledu raspodjele tereta. Pokazalo se da te mogućnosti ugrožavaju opći cilj Uredbe usporavanjem napora svih država članica za dekarbonizaciju sektora obuhvaćenih ESR-om, posebno poljoprivrede. Širenje tih fleksibilnih mogućnosti dodatno bi ugrozilo djelovanje EU-a u području klime. Konkretno, prijedlog da se povećana neto uklanjanja iz sektora LULUCF upotrijebe kao kompenzacija za to što se nisu smanjile emisije u sektorima obuhvaćenima ESR-om u suprotnosti je s načelom prema kojem svi sektori moraju doprinositi klimatskom cilju utvrđenom u propisu EU-a o klimi. Uklanjanja prirodnim ponorima ugljika moraju se povećati istodobno s drastičnim smanjenjem fosilnih emisija.

Kako bi se osigurala predvidljivost i pouzdanost za sve gospodarske subjekte, uključujući poduzeća, radnike, ulagače i potrošače, te kako bi se s vremenom osiguralo brzo i nepovratno smanjenje emisija stakleničkih plinova u cilju postizanja nulte neto stope emisija stakleničkih plinova najkasnije do 2050. i negativnih emisija nakon toga, Europska komisija mora postaviti ciljeve za razdoblje nakon 2030. Do kraja 2025. i uzimajući u obzir sredstva za stakleničke plinove utvrđena u okviru propisa EU-a o klimi, kao i savjete Europskog znanstvenog savjetodavnog odbora za klimatske promjene, Komisija bi trebala izraditi prijedlog ciljeva ESR-a na razini EU-a i država članica, kao i minimalne sektorske doprinose na razini EU-a za razdoblje nakon 2030. Ti bi ciljevi trebali biti petogodišnji ciljevi kako bi se uskladili sa zajedničkim vremenskim okvirima dogovorenima tijekom konferencije COP26, u potpunosti ispunili klimatske obveze EU-a i ostvarili cilj klimatske neutralnosti kako je trenutačno utvrđen u propisu EU-a o klimi.

AMANDMANI

² Europska agencija za okoliš, Za postizanje ciljeva dijeljenja napora u pogledu stakleničkih plinova potrebno djelovanje na nacionalnoj razini u svim sektorima, briefing, 10. ožujka 2020. <https://www.eea.europa.eu/themes/climate/trends-and-projections-in-europe/national-action-across-all-sectors>

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj poziva Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane da kao nadležni odbor uzme u obzir sljedeće amandmane:

Amandman 1

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 3.

Tekst koji je predložila Komisija

(3) Europski zeleni plan³¹ obuhvaća sveobuhvatan skup mjera i inicijativa koje se međusobno dopunjuju, a usmjerene su na postizanje klimatske neutralnosti u Uniji do 2050., te se u okviru njega utvrđuje nova strategija rasta kojom se Unija nastoji preobraziti u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim **gospodarstvom**, u kojem **gospodarski rast** nije povezan s upotrebom resursa. Usto, nastoji se zaštititi, očuvati i povećati prirodni kapital Unije te zaštititi zdravlje i dobrobit građana od rizika i utjecaja povezanih s okolišem. Pritom ta tranzicija drukčije utječe na žene i muškarce te ima poseban utjecaj na neke skupine u nepovoljnom položaju, kao što su starije osobe, osobe s invaliditetom i osobe manjinskog rasnog ili etničkog podrijetla. Ona stoga mora biti pravedna i uključiva i nitko ne smije biti zapostavljen.

Izmjena

(3) Europski zeleni plan³¹ obuhvaća sveobuhvatan skup **učinkovitih i pravičnih** mjera i inicijativa koje se međusobno dopunjuju, a usmjerene su na postizanje klimatske neutralnosti u Uniji do 2050., **što je velik izazov**, te se u okviru njega utvrđuje nova strategija rasta kojom se Unija **postupno i odgovorno** nastoji preobraziti u pravedno i prosperitetno društvo **temeljeno na istraživanju i inovacijama i zelenim radnim mjestima, s gospodarstvom osmišljenim na način da bude** moderno, resursno učinkovito i konkurentno, koje, kao ni **dobrobit ljudi**, nije povezano s upotrebom resursa. Usto, nastoji se zaštititi, očuvati i povećati prirodni kapital Unije te zaštititi zdravlje i dobrobit građana od rizika i utjecaja povezanih s okolišem. Pritom se **u europskom zelenom planu utvrđuje da tranzicija mora biti učinkovita i pravedna, da se ulagateljima mora omogućiti predvidljivost i da proces tranzicije mora biti nepovratan.** Ta tranzicija **na različite načine utječe na različite države članice i regije, što prije svega ovisi o fizičkim geografskim značajkama i prirodnim značajkama.** Ona drukčije utječe na žene i muškarce te ima poseban utjecaj na neke skupine u nepovoljnom položaju, kao što su starije osobe, osobe s invaliditetom, **osobe u opasnosti od energetske siromaštva** i osobe manjinskog rasnog ili etničkog podrijetla. Ona stoga mora biti pravedna i uključiva, **temeljiti se na realističnim ciljevima i pravednoj i uravnoteženoj raspodjeli napora među**

državama članicama, i nitko ne smije biti zapostavljen. Kad je riječ o poljoprivrednom sektoru, trebalo bi prepoznati važnost vanjske konvergencije u ZPP-u jer države članice mogu iskoristiti prednosti plaćanja u okviru ZPP-a na različitim razinama u skladu s Uredbom (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća^{31a}, što utječe na gospodarsku situaciju njihovih poljoprivrednika i sposobnost sudjelovanja u naporima potrebnima za njihov doprinos u skladu s ovom Uredbom.

³¹ Komunikacija Komisije – Europski zeleni plan, COM(2019)0640 od 11. prosinca 2019.

³¹ Komunikacija Komisije – Europski zeleni plan, COM(2019)0640 od 11. prosinca 2019.

^{31a} Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 (SL L 435, 6.12.2021., str. 1.).

Amandman 2

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 4.

Tekst koji je predložila Komisija

(4) Uredbom (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća³² („Europski zakon o klimi”) Unija je u zakonodavstvo uključila cilj klimatske neutralnosti u cijelom gospodarstvu do 2050. Tom se uredbom utvrđuje i obveza domaćeg smanjenja neto emisija stakleničkih plinova (emisije nakon što se

Izmjena

(4) Uredbom (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća³² („Europski zakon o klimi”) Unija je u zakonodavstvo uključila cilj klimatske neutralnosti u cijelom gospodarstvu do 2050. Tom se uredbom utvrđuje i obveza domaćeg smanjenja neto emisija stakleničkih plinova (emisije nakon što se

odbiju uklanjanja) na razini Unije za najmanje 55 % ispod razina iz 1990. do 2030.

odbiju uklanjanja) na razini Unije za najmanje 55 % ispod razina iz 1990. do 2030. **Tom se Uredbom utvrđuje i obveza Komisije da prema potrebi podnese zakonodavni prijedlog o uvođenju dodatnih prijelaznih ciljeva kako bi se osiguralo brzo i nepovratno postupno smanjenje emisija stakleničkih plinova radi postizanja cilja klimatske neutralnosti EU-a najkasnije do 2050. Tom se Uredbom osigurava da sektori koji nisu obuhvaćeni ETS-om doprinose postizanju ciljeva propisa o klimi, uzimajući u obzir različita polazišta država članica, socijalni aspekt tranzicije, procjene distribucijskih učinaka i njihove utjecaje na konkurentnost pojedinih sektora. Tom se Uredbom također utire put za utvrđivanje ciljeva Unije za smanjenje emisija stakleničkih plinova nakon 2030. u sektorima obuhvaćenima člankom 2. ove Uredbe i minimalnih doprinosa država članica za ostvarenje tih ciljeva Unije za razdoblje nakon 2030.;**

³² Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).

³² Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).

Amandman 3

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija

(5) Radi provedbe tih obveza i doprinosa Unije na temelju Pariškog sporazuma³³ donesenog u okviru UNFCCC-a trebalo bi prilagoditi regulatorni okvir Unije za ostvarenje cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova.

Izmjena

(5) Radi provedbe tih obveza i doprinosa Unije na temelju Pariškog sporazuma³³ donesenog u okviru UNFCCC-a trebalo bi prilagoditi regulatorni okvir Unije za ostvarenje cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova **do 2030. i nakon toga. Njime bi se posebno**

trebala osigurati ravnoteža između potrebe za postizanjem ambicioznih klimatskih ciljeva, s jedne strane, i osiguravanja optimalne razine raspodjele napora među sektorima u državama članicama radi prilagodbe ciljevima, s druge strane, kako bi se osigurala konvergencija među regijama. U skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (b) Pariškog sporazuma klimatska neutralnost mora se postići do 2050. na način kojim se osigurava odgovarajuća dugoročna proizvodnja hrane i pravedna tranzicija, ne ugrožava sigurnost opskrbe hranom i uzimaju u obzir napore poljoprivrednog sektora.

³³Pariški sporazum (SL L 282, 19.10.2016., str. 4.).

³³Pariški sporazum (SL L 282, 19.10.2016., str. 4.).

Amandman 4

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 7.

Tekst koji je predložila Komisija

(7) *Trgovanje emisijama primjenjivat će se i na emisije stakleničkih plinova iz cestovnog i pomorskog prometa te zgrada, no zadržat će se područje primjene Uredbe (EU) 2018/842.* Stoga će se Uredba (EU) 2018/842 i dalje primjenjivati na emisije stakleničkih plinova iz nacionalne plovidbe, ali ne i na one iz međunarodne plovidbe. Emisije stakleničkih plinova neke države članice obuhvaćene područjem primjene Uredbe (EU) 2018/842 koje treba uzeti u obzir u provjerama usklađenosti i dalje će se određivati nakon dovršetka revizija inventara u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća³⁴.

Izmjena

(7) *Zadržava se područje primjene Uredbe (EU) 2018/842, a trgovanje emisijama trebalo bi biti popraćeno nacionalnim mjerama za smanjenje emisija kako bi se ublažili negativni učinci određivanja cijena ugljika na ugrožene potrošače.* Stoga će se Uredba (EU) 2018/842 i dalje primjenjivati na emisije stakleničkih plinova iz nacionalne plovidbe, ali ne i na one iz međunarodne plovidbe. Emisije stakleničkih plinova neke države članice obuhvaćene područjem primjene Uredbe (EU) 2018/842 koje treba uzeti u obzir u provjerama usklađenosti i dalje će se određivati nakon dovršetka revizija inventara u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća³⁴, *i ključno je za provjeru usklađenosti uzeti u obzir najnovije dostupne podatke na nacionalnoj razini,*

razini Unije i međunarodnoj razini jer se tako stvara realistična slika stvarnog stanja.

³⁴Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).

³⁴Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).

Amandman 5

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 9.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(9a) Pri provedbi ove Uredbe trebalo bi uzeti u obzir članak 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), kojim se priznaje posebna ugroženost najudaljenijih regija koja proizlazi iz njihove udaljenosti od kopnenih regija, izoliranosti, male površine, nepovoljne topografije i klime te gospodarske ovisnosti o nekoliko proizvoda, što su okolnosti koje u velikoj mjeri ograničavaju njihov razvoj i stvaraju znatne dodatne troškove u mnogim područjima, posebno u prometu. Napori koji se ulažu i ciljevi koji su na razini Unije utvrđeni za smanjenje emisija stakleničkih plinova moraju se prilagoditi ovoj teškoj situaciji, uz ravnotežu između okolišnih ciljeva i visokih socijalnih troškova tih regija.

Amandman 6

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 11.

Tekst koji je predložila Komisija

(11) Stoga je za svaku državu članicu potrebno revidirati cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova za 2030. Za reviziju cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova trebalo bi upotrijebiti **istu metodologiju** kao kad je Uredba (EU) 2018/842 tek donesena, u skladu s kojom su nacionalni doprinosi utvrđeni uzimajući u obzir kapacitete i mogućnosti postizanja troškovne učinkovitosti u državama članicama kako bi se osigurala pravedna i uravnotežena raspodjela opterećenja. Smanjenje maksimalnih emisija stakleničkih plinova za svaku državu članicu do 2030. stoga bi trebalo utvrditi s obzirom na razinu njihovih preispitanih emisija stakleničkih plinova iz 2005. obuhvaćenih ovom Uredbom, isključujući verificirane emisije stakleničkih plinova iz postrojenja koja su bila u pogonu 2005., a u Unijin sustav trgovanja emisijama uključena su tek nakon 2005.

Izmjena

(11) Stoga je za svaku državu članicu potrebno revidirati cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova za 2030., **uzimajući u obzir socijalne posljedice koje bi mogle proizaći iz dinamike smanjenja emisija stakleničkih plinova, kako bi mogla odigrati svoju ulogu u suočavanju s tim transnacionalnim izazovom.** Za reviziju cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova trebalo bi **poštovati načelo „nitko ne smije biti zapostavljen” i izbjeći prebacivanje tereta odgovornosti na države članice koje se suočavaju s najvećim izazovima preobrazbe. Trebalo bi upotrijebiti iste elemente metodologije** kao kad je Uredba (EU) 2018/842 tek donesena, u skladu s kojom su nacionalni doprinosi utvrđeni uzimajući u obzir kapacitete i mogućnosti postizanja troškovne učinkovitosti u državama članicama kako bi se osigurala pravedna i uravnotežena raspodjela opterećenja. Smanjenje maksimalnih emisija stakleničkih plinova za svaku državu članicu do 2030. stoga bi trebalo utvrditi s obzirom na razinu njihovih preispitanih emisija stakleničkih plinova iz 2005. obuhvaćenih ovom Uredbom, isključujući verificirane emisije stakleničkih plinova iz postrojenja koja su bila u pogonu 2005., a u Unijin sustav trgovanja emisijama uključena su tek nakon 2005. **S obzirom na to da države članice moraju ostvariti te ciljeve nacionalnim mjerama, trebalo bi im omogućiti određenu fleksibilnost u odabiru sredstava za postizanje tih ciljeva.**

Amandman 7

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 12.

PE700.696v02-00

10/22

AD\1252347HR.docx

Tekst koji je predložila Komisija

(12) U skladu s navedenim bit će potrebno utvrditi nova obvezujuća nacionalna ograničenja s početkom primjene od godine donošenja ove Uredbe, iskazana u godišnjim emisijskim kvotama, koja postupno vode do cilja svake države članice za 2030., a pritom se nastavljaju primjenjivati godišnja ograničenja za godine koje joj prethode utvrđena u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/2126³⁶.

³⁶Provedbena odluka Komisije (EU) 2020/2126 od 16. prosinca 2020. o utvrđivanju godišnjih emisijskih kvota država članica za razdoblje 2021.–2030. u skladu s Uredbom (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 426, 17.12.2018., str. 58.).

Amandman 8

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 13.

Tekst koji je predložila Komisija

(13) Pandemija bolesti COVID-19 utjecala je na gospodarstvo Unije i njezine razine emisija u mjeri koja se još ne može potpuno kvantificirati. S druge strane, Unija uvodi svoj dosad najveći paket poticaja, koji bi mogao utjecati i na razinu emisija. Zbog tih neizvjesnosti primjereno je 2025. preispitati podatke o emisijama i prema potrebi ponovno prilagoditi godišnje emisijske kvote.

Izmjena

(12) U skladu s navedenim bit će potrebno utvrditi nova obvezujuća nacionalna ograničenja s početkom primjene od godine donošenja ove Uredbe, ***i u skladu s relevantnom studijom utjecaja na okoliš***, iskazana u godišnjim emisijskim kvotama, koja postupno vode do cilja svake države članice za 2030., a pritom se nastavljaju primjenjivati godišnja ograničenja za godine koje joj prethode utvrđena u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/2126³⁶ ***i uzimati u obzir poseban omjer troškova i koristi za svaku regiju.***

³⁶Provedbena odluka Komisije (EU) 2020/2126 od 16. prosinca 2020. o utvrđivanju godišnjih emisijskih kvota država članica za razdoblje 2021.–2030. u skladu s Uredbom (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 426, 17.12.2018., str. 58.).

Izmjena

(13) Pandemija bolesti COVID-19 utjecala je na gospodarstvo Unije i njezine razine emisija u mjeri koja se još ne može potpuno kvantificirati. S druge strane, Unija uvodi svoj dosad najveći paket poticaja, koji bi mogao utjecati i na razinu emisija. ***Treba voditi računa o tome da ciljevi u okviru ove Uredbe ne dovedu do premještanja proizvodnje hrane izvan Unije i da obuhvaćeni sektori i dalje budu konkurentni na međunarodnoj razini.*** Zbog tih neizvjesnosti primjereno je 2025. preispitati podatke o emisijama i prema potrebi ponovno prilagoditi godišnje

emisijske kvote.

Amandman 9

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 15.

Tekst koji je predložila Komisija

(15) Na temelju Uredbe (EU) 2018/842 za neke države članice može se uzeti u obzir poništenje ograničene količine emisijskih jedinica u sustavu Europske unije radi usklađenosti s tom uredbom. S obzirom na posebnu strukturu gospodarstva Malte nacionalni cilj smanjenja te države članice na temelju bruto domaćeg proizvoda po stanovniku znatno premašuje njezin potencijal troškovno učinkovitog smanjenja te je stoga primjereno povećati pristup Malte toj fleksibilnoj mogućnosti, a da se pritom ne ugrozi Unijin cilj smanjenja emisija do 2030.

Izmjena

(15) Na temelju Uredbe (EU) 2018/842 za neke države članice može se uzeti u obzir poništenje ograničene količine emisijskih jedinica u sustavu Europske unije radi usklađenosti s tom uredbom. S obzirom na posebnu strukturu gospodarstva Malte nacionalni cilj smanjenja te države članice na temelju bruto domaćeg proizvoda po stanovniku znatno premašuje njezin potencijal troškovno učinkovitog smanjenja te je stoga primjereno povećati pristup Malte toj fleksibilnoj mogućnosti, a da se pritom ne ugrozi Unijin cilj smanjenja emisija do 2030. ***Državama članicama koje imaju pravo na tu fleksibilnost, ali je nisu iskoristile 2019., trebalo bi omogućiti da revidiraju tu odluku kako bi se uzeli u obzir novi nacionalni ciljevi smanjenja emisija. Dotičnim državama članicama također bi trebalo omogućiti da na usmjereniji način revidiraju postotke koje su izvorno prijavile.***

Amandman 10

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 16.

Tekst koji je predložila Komisija

(16) Uz tu fleksibilnu mogućnost može se uzeti u obzir i ograničena količina neto uklanjanja i neto emisija iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva („LULUCF”) radi usklađenosti s Uredbom (EU) 2018/842 („fleksibilna mogućnost iz LULUCF-a”). Za potrebe uvođenja

Izmjena

(16) Uz tu fleksibilnu mogućnost, ***uzimajući u obzir blisku povezanost sektora poljoprivrede i šumarstva pri uspostavi novog političkog i pravnog okvira za postizanje klimatskih ciljeva Unije,*** može se uzeti u obzir i ograničena količina neto uklanjanja i neto emisija iz

dostatnih mjera ublažavanja do 2030. primjereno je ograničiti upotrebu fleksibilne mogućnosti iz LULUCF-a njezinom podjelom na dva razdoblja, od kojih je za svako određena gornja granica koja odgovara polovini najvišeg iznosa ukupnih neto uklanjanja utvrđenog u Prilogu III. Uredbi (EU) 2018/842. Primjereno je i uskladiti naslov Priloga III. s izmjenom Uredbe (EU) 2018/841 na temelju Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/268 od 28. listopada 2020³⁷. Stoga se Uredbom (EU) 2018/842 više ne treba predviđati pravna osnova koja Komisiji omogućuje donošenje delegiranih akata radi izmjene naslova njezina Priloga III. U skladu s tim trebalo bi izbrisati članak 7. stavak 2. Uredbe (EU) 2018/842.

³⁷Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/268 od 28. listopada 2020. o izmjeni Priloga IV. Uredbi (EU) 2018/841 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu referentnih razina za šume koje države članice trebaju primjenjivati za razdoblje od 2021. do 2025. (SL L 60, 22.2.2021., str. 21.).

korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva („LULUCF”) radi usklađenosti s Uredbom (EU) 2018/842 („fleksibilna mogućnost iz LULUCF-a”). Za potrebe uvođenja dostatnih mjera ublažavanja do 2030. primjereno je ograničiti upotrebu fleksibilne mogućnosti iz LULUCF-a njezinom podjelom na dva razdoblja, od kojih je za svako određena gornja granica koja odgovara polovini najvišeg iznosa ukupnih neto uklanjanja utvrđenog u Prilogu III. Uredbi (EU) 2018/842. Primjereno je i uskladiti naslov Priloga III. s izmjenom Uredbe (EU) 2018/841 na temelju Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/268 od 28. listopada 2020³⁷. Stoga se Uredbom (EU) 2018/842 više ne treba predviđati pravna osnova koja Komisiji omogućuje donošenje delegiranih akata radi izmjene naslova njezina Priloga III. U skladu s tim trebalo bi izbrisati članak 7. stavak 2. Uredbe (EU) 2018/842.

³⁷Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/268 od 28. listopada 2020. o izmjeni Priloga IV. Uredbi (EU) 2018/841 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu referentnih razina za šume koje države članice trebaju primjenjivati za razdoblje od 2021. do 2025. (SL L 60, 22.2.2021., str. 21.).

Amandman 11

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 17.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(17a) Države članice i nadležna tijela trebali bi dodijeliti posebne proračune za poticanje poljoprivrednika na smanjenje emisija i osiguravanje ulaganja u infrastrukturu za tehnologije dekarbonizacije, među ostalim za mala i srednja poljoprivredna gospodarstva. Unija i nacionalna tijela trebali bi blisko

suradivati sa svim relevantnim dionicima na razvoju poticajnog okruženja i ključnih mehanizama financijske potpore za prelazak na ugljičnu neutralnost kako bi sektor mogao u potpunosti doprinijeti cilju postizanja nulte neto stope emisija stakleničkih plinova.

Amandman 12

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 17.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(17b) Alati kao što su donesene smjernice o državnim potporama za klimu, energiju i okoliš (CEEAG) ključni su kako bi se osiguralo da poljoprivredni sektor ima punu ulogu u postizanju klimatskih ciljeva Unije, uz istodobno održavanje pristupačnih cijena proizvodnje hrane. Komisija bi trebala osigurati dodavanje novih podsektora u smjernice prema potrebi, kao što su oni obuhvaćeni sustavom trgovanja emisijama ili uvršteni na popis sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika.

Amandman 13

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 18.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(18) Određivanjem ambicioznijih ciljeva na temelju Uredbe (EU) 2018/841 smanjit će se kapacitet država članica za proizvodnju neto uklanjanja koja se mogu iskoristiti radi usklađenosti s Uredbom (EU) 2018/842. Osim toga, podjelom upotrebe fleksibilne mogućnosti iz LULUCF-a na dva razdoblja dodatno će se ograničiti dostupnost neto uklanjanja za potrebe usklađenosti s Uredbom (EU) 2018/842. Zbog toga bi neke države

(18) Određivanjem ambicioznijih ciljeva na temelju Uredbe (EU) 2018/841 smanjit će se kapacitet država članica za proizvodnju neto uklanjanja koja se mogu iskoristiti radi usklađenosti s Uredbom (EU) 2018/842. Osim toga, podjelom upotrebe fleksibilne mogućnosti iz LULUCF-a na dva razdoblja dodatno će se ograničiti dostupnost neto uklanjanja za potrebe usklađenosti s Uredbom (EU) 2018/842. Zbog toga bi neke države

članice mogle imati poteškoće pri ostvarivanju ciljeva na temelju Uredbe (EU) 2018/842, dok bi neke od njih ili neke druge mogle proizvesti neto uklanjanja koja se ne mogu upotrijebiti za potrebe usklađenosti s Uredbom (EU) 2018/842. Sve dok su ispunjeni ciljevi Unije utvrđeni u članku 3. Uredbe (EU) 2021/1119, posebno s obzirom na ograničenje najvećeg doprinosa neto uklanjanja, primjereno je uspostaviti novi dobrovoljni mehanizam u obliku dodatne rezerve koja će državama članicama sudionicama pomoći u ispunjavanju obveza.

članice mogle imati poteškoće pri ostvarivanju ciljeva na temelju Uredbe (EU) 2018/842, dok bi neke od njih ili neke druge mogle proizvesti neto uklanjanja koja se ne mogu upotrijebiti za potrebe usklađenosti s Uredbom (EU) 2018/842. Sve dok su ispunjeni ciljevi Unije utvrđeni u članku 3. Uredbe (EU) 2021/1119, posebno s obzirom na ograničenje najvećeg doprinosa neto uklanjanja, primjereno je uspostaviti novi dobrovoljni mehanizam u obliku dodatne rezerve koja će državama članicama sudionicama pomoći u ispunjavanju obveza **na troškovno najučinkovitiji način.**

Amandman 14

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 18.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(18a) Postizanje ciljeva u okviru ove Uredbe bit će velik izazov za neke države članice. Stoga je važno osigurati fleksibilnost, predvidljivost i mogućnost prijenosa. Uvođenje minimalnih sektorskih doprinosa moglo bi ugroziti postizanje ciljeva i nije djelotvorno.

Amandman 15

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 18.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(18b) Kako bi se ostvarili ciljevi ove Uredbe, potrebno je uzeti u obzir različite početne uvjete u državama članicama, kako među različitim sektorima, tako i unutar njih. Ostvarenje ciljeva smanjenja emisija u poljoprivredi ne bi smjelo ugroziti sigurnost opskrbe hranom u Europi i svijetu.

Amandman 16

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 18.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(18c) Komisiju se poziva da razvije plan za utvrđivanje ciljeva Unije u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova nakon 2030. u određenim sektorima. Komisiju se poziva i da ispita kako se poljoprivredni sektor nakon 2030. može spojiti sa šumarskim sektorom u okviru LULUCF-a. Za svaku zakonodavnu mjeru trebalo bi provesti procjenu regulatornog učinka.

Amandman 17

Prijedlog uredbe Članak 1. – stavak 1. – točka 1. Uredba (EU) 2018/842 Članak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(1) u članku 1. „30 %” zamjenjuje se s „40 %”;

Briše se.

Amandman 18

Prijedlog uredbe Članak 1. – stavak 1. – točka 1.a (nova) Uredba (EU) 2018/842 Članak 1.

Tekst na snazi

Izmjena

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju obveze država

(1a) Članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Uredbom pridonosi

članica u pogledu njihovih minimalnih doprinosa za razdoblje od 2021. do 2030. ispunjenju cilja Unije o smanjenju njezinih emisija stakleničkih plinova za 30 % u odnosu na razine iz 2005. u 2030. u sektorima obuhvaćenima člankom 2. ove Uredbe te se njome doprinosi postizanju ciljeva Pariškog sporazuma. Ovom se Uredbom također utvrđuju pravila za određivanje godišnjih emisijskih kvota i ocjenjivanje napretka država članica u ostvarivanju njihovih minimalnih doprinosa.

postizanju ciljeva Pariškog sporazuma i Unijina cilja klimatske neutralnosti najkasnije do 2050., kako je utvrđeno u članku 2. Uredbe 2021/1119 (propis EU-a o klimi);

Komisija se poziva da pri utvrđivanju linearnih ciljeva smanjenja emisija uzme u obzir potrebu za postupnim usklađivanjem podjele tereta među državama članicama. Cilj je da 2050. sve države članice budu klimatski neutralne. Stoga je važno ne stvarati prevelike razlike među državama članicama. U raspodjeli tereta trebalo bi sve više uzimati u obzir troškovnu učinkovitost i pravednost, uz raspodjelu BDP-a po glavi stanovnika, i nakon 2030.

2. Ovom se Uredbom utvrđuju obveze država članica u pogledu njihovih minimalnih doprinosa za razdoblje od 2021. do 2030. ispunjenju cilja Unije o smanjenju njezinih emisija stakleničkih plinova za 40 % u odnosu na razine iz 2005. u 2030. u sektorima obuhvaćenima člankom 2. ove Uredbe;

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018R0842&from=EN#d1e508-26-1>)

Amandman 19

Prijedlog uredbe

Članak 1. – stavak 1. – točka 2.a (nova)

Uredba (EU) 2018/842

Članak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(2a) Umeće se članak 3.a:

„Članak 3.a

***Klasifikacija kriterija održivosti za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase itd. uređena je Direktivom (EU) 2018/2001.*”**

Amandman 20

Prijedlog uredbe

Članak 1. – stavak 1. – točka 3.

Uredba (EU) 2018/842

Članak 4. – stavak 3. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju godišnje emisijske kvote za svaku državu članicu u godinama od 2021. do 2030., izražene u tonama ekvivalenta CO₂ u skladu s linearnim putanjama utvrđenima u stavku 2.

3. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju godišnje emisijske kvote za svaku državu članicu u godinama od 2021. do 2030., izražene u tonama ekvivalenta CO₂ u skladu s linearnim putanjama utvrđenima u stavku 2., ***uzimajući u obzir troškovnu učinkovitost i proporcionalnost.***

Amandman 21

Prijedlog uredbe

Članak 1. – stavak 1. – točka 3.a (nova)

Uredba (EU) 2018/842

Članak 5. – stavak 4.

Tekst na snazi

Izmjena

(4) Država članica može prenijeti do 5 % svoje godišnje emisijske kvote za određenu godinu na druge države članice za godine od 2021. do 2025. te do 10 % za godine od 2026. do 2030. ***Država članica primateljica može iskoristiti tu količinu za***

(3a) Članak 5. stavak 4. mijenja se kako slijedi:

„(4) Država članica može prenijeti do 5 % svoje godišnje emisijske kvote za određenu godinu na druge države članice za godine od 2021. do 2025. te do 10 % za godine od 2026. do 2030. ***Države članice obavješćuju Komisiju o svim aktivnostima***”

usklađenost na temelju članka 9. za tu godinu ili za sljedeće godine do 2030.

poduzetima u skladu s ovim stavkom, uključujući transfernu cijenu po toni ekvivalenta CO2.”

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/hr/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018R0842&from=hr#d1e642-26-1>)

Amandman 22

Prijedlog uredbe

Članak 1. – stavak 1. – točka 5. – podtočka b – podtočka ii.

Uredba (EU) 2018/842

Članak 7. – stavak 1. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(a) kumulativna količina koja se uzima u obzir za tu državu članicu za godine u razdoblju od 2021. do 2025. ne premašuje **polovinu** najvišeg iznosa ukupnih neto uklanjanja utvrđenog za tu državu članicu u Prilogu III. ovoj Uredbi;

(aa) kumulativna količina koja se uzima u obzir za tu državu članicu za godine u razdoblju od 2026. do 2030. ne premašuje **polovinu** najvišeg iznosa ukupnih neto uklanjanja utvrđenog za tu državu članicu u Prilogu III. ovoj Uredbi;

(a) kumulativna količina koja se uzima u obzir za tu državu članicu za godine u razdoblju od 2021. do 2025. ne premašuje **75 %** najvišeg iznosa ukupnih neto uklanjanja utvrđenog za tu državu članicu u Prilogu III. ovoj Uredbi;

(aa) kumulativna količina koja se uzima u obzir za tu državu članicu za godine u razdoblju od 2026. do 2030. ne premašuje **75 %** najvišeg iznosa ukupnih neto uklanjanja utvrđenog za tu državu članicu u Prilogu III. ovoj Uredbi;

(aa a) ukupna kumulativna količina koja se uzima u obzir za tu državu članicu u razdoblju od 2021. do 2030. ne premašuje najviši iznos ukupnih neto uklanjanja utvrđen za tu državu članicu u Prilogu III. ovoj Uredbi.

Amandman 23

Prijedlog uredbe

Članak 1. – stavak 1. – točka 5.a (nova)

Uredba (EU) 2018/842

Članak 8. – stavak 3.

Tekst na snazi

Izmjena

(5 a) Treći stavak članka 8. zamjenjuje

3. Komisija **može izdati** mišljenje o primjerenosti planova korektivnih mjera podnesenih u skladu sa stavkom 1. te u tom slučaju to čini u roku od četiri mjeseca od primitka tih planova. Dotična država članica u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir mišljenje Komisije te **može** na odgovarajući način **revidirati** svoj plan korektivnih mjera.

se sljedećim:

3. Komisija **izdaje** mišljenje o primjerenosti planova korektivnih mjera podnesenih u skladu sa stavkom 1. te u tom slučaju to čini u roku od četiri mjeseca od primitka tih planova. Dotična država članica u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir mišljenje Komisije te na odgovarajući način **revidira** svoj plan korektivnih mjera. **Ako dotična država članica ne postupi u skladu s preporukom ili s njezinim većim dijelom, ta država članica pruža i objavljuje svoje obrazloženje.**

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018R0842&from=EN#d1e508-26-1>)

Amandman 24

Prijedlog uredbe

Članak 1. – stavak 1. – točka 6.

Uredba (EU) 2018/842

Članak 9. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

(2) Ako emisije stakleničkih plinova države članice u razdoblju od 2021. do 2025. iz članka 4. Uredbe (EU) 2018/841 premašuju njezina uklanjanja, kako je utvrđeno u skladu s člankom 12. te uredbe, središnji administrator umanjuje godišnje emisijske kvote te države članice za iznos jednak tom višku emisija stakleničkih plinova u tonama ekvivalenta CO₂ za odgovarajuće godine.”.

Izmjena

(2) Ako emisije stakleničkih plinova države članice u razdoblju od 2021. do 2025. iz članka 4. Uredbe (EU) 2018/841 premašuju njezina uklanjanja, kako je utvrđeno u skladu s člankom 12. te uredbe, središnji administrator umanjuje godišnje emisijske kvote te države članice za iznos jednak tom višku emisija stakleničkih plinova u tonama ekvivalenta CO₂ za odgovarajuće godine. **Ako država članica u dvije uzastopne godine premaši svoje emisijske kvote, razloge za to predstavlja u izvješću Komisiji i objašnjava na koji način namjerava revidirati svoju dugoročnu nacionalnu strategiju.**

POSTUPAK U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Naslov	Izmjena Uredbe (EU) 2018/842 o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma
Referentni dokumenti	COM(2021)0555 – C9-0321/2021 – 2021/0200(COD)
Nadležni odbor Datum objave na plenarnoj sjednici	ENVI 13.9.2021
Odbori koji su dali mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	AGRI 13.9.2021
Izjestitelj(ica) za mišljenje Datum imenovanja	Norbert Lins 23.3.2022
Prethodni/-a izjestitelj(ica) za mišljenje	Pär Holmgren
Razmatranje u odboru	25.1.2022
Datum usvajanja	22.3.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: 30 –: 14 0: 3
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Julie Lechanteux, Norbert Lins, Colm Markey, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropė, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreyer-Pierik, Marc Tarabella, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Pär Holmgren, Cristina Maestre Martín De Almagro, Alin Mituța, Christine Schneider

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

30	+
ID	Ivan David
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Christine Schneider, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Carmen Avram, Adrian-Drașoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Cristina Maestre Martín De Almagro, Juozas Olekas, Marc Tarabella

14	-
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Gilles Lebreton, Julie Lechanteux
S&D	Maria Noichl
The Left	Luke Ming Flanagan, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Pär Holmgren, Bronis Ropė, Sarah Wiener

3	0
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca
NI	Dino Giarrusso

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani